

SKADEGRUPPEN INFORMERAR

Nr 2/2000
2000-12-08

VATTENSIDIGA SKADOR PÅ KOMPOUNDTUBER

Sodapannan i Tofte har drabbats av skador på eldstadens komponenttuber med fläckvis förekommande nedfrätning på tubernas vattensida. Skadorna har som mest varit så djupa att det utvändiga komponentskiktet blottats mot vattensidan. Det har lett till genomfrätning av komponentskiktet inifrån med vattenläckage genom tubväggen som följd. På rökassidan har tuberna blivit svartfärgade och det förekommer ställen med nedfrätning av komponentskiktet i primärluftportarna och bildning av lokala bulor ute på tuberna. Skadorna antas ha bildats på kort tid, då de bedömer att nedfrätningen skett sedan föregående inspektion våren år 2000.

Djupa nedfrätningar, som ser ut på liknande sätt som de man sett här har redovisats i litteraturen, men inte från sodapannor. Vattenkemin har då också varit skiljaktlig. Det finns emellertid också tecken på att tuberna i Tofte utsatts för förhöjd temperatur, eftersom komponentskiktet på tuberna är missfärgat (svartfärgat) och det finns lokala bulor i det.

Det kan sannolikt vara så att förhållandena i Tofte skiljer sig från motsvarande förhållanden på vattensidan i övriga sodapannor. Man har t.ex. inte behandlat vattnet med fosfatkemi utan istället med polyaminer.

Skadorna i Tofte är av mycket lömsk karaktär, då de består av spridda lokalt begränsade nedfrätningar på vattensidan belägna vid de hårdast värmebelastade delarna av eldstaden, men utan att man från utseendet av det utvändiga komponentskiktet kan sluta sig till var de djupaste nedfrätningarna är belägna.

Rekommendation: Även om vi inte direkt befarar att det skall finnas fler fabriker med denna typ av skador rekommenderar Skadegruppen ändå, att samtliga fabriker överväger att vid nästkommande underhålls- och inspektionsstopp utvidga kontrollen av eldstadsväggarnas kondition med provning speciellt riktad mot denna typ av skador.

